

Pojtoprivredni institut kontinuirano ulaže u znanje i tehnologiju, što rezultira novim kultivarnima kukuruza i uljarica te jamči uspjeh na zahtjevnom sjemenarskom tržištu

Nakon što je postizao sve stupnjeve na tradicionalnom Danu polja kukuruza, soje i suncokreta, prof.dr.sc. Josip Kosačević, ravnatelj Pojtoprivrednog instituta Osijek, predstavlja je i svoj nasljednik na toj odgovornoj funkciji, dr.sc. Zvonimira Zidanića. Prof. Kosačević je Institut vodio kroz tri mandata, a sada je obolio na mlade "de postera" pa je tako dr.sc. Zidanić u ovom predstavnom govoru obolio ostajući na liniji razvoja, kontinuitet uspjehnog rada, daljnja ulaganja u opremu i inovacije, naglasiti kako se ove uloženo u znanje i nadzorstvenika vraća kroz nove hibride i sorte koji osiguravaju značajan komercijalni uspjeh na tržištu. Institut tradicionalno dva puta godišnje kroz organiziranje Dana polja donosi u javnost svoje rezultate rada pa se tako i ovom prilikom pojtoprivredni predstavnicima predstavljajući brojne nove hibride kukuruza i suncokreta te kultivarni soje.

Dr.sc. Anton Jambrović je u ime Odjela za genetiku i oplemenjivanje kukuruza napravio kratki prečjak proizvodnje kukuruza naglasivši kako je ove godine došlo do smanjenja proizvodnje. Naime, početkom 2008. godine došlo je, zbog povoljnije cijene ove žitarice, do hiperprodukcije što je proizvelo drastičan pad cijene a ove godine i smanjenje zastupljenosti površina. Dr. sc. Jambrović, zbog postojeće situacije na nezadovoljnom pojtoprivredničkom tržištu na sjedećoj godini ne očekuje povećanje površina posejbe jer je situacija i u zemljama u okru-

ženju. Na, u svjetskim zemljama nije došlo do smanjenja površina pošto kukuruza jer je riječ o strateškoj kulturi, već se oslanja na alternativnih načina iskorištavanja ovog usjeva, primjerice, proizvodnjom bioplasma.

Novi kreacije hibrida

Dr.sc. Anton Jambrović istaknuo je značaj Dana polja jer ta kreator hibrida stvaraju potrebe proizvođača pa je tako istaknuo zahtjev za hibridima ranije vegetacije. Stoga su na Institutu kreirani hibridi IAO grupe 350 do 550.

Hibrid OS 378 je novi rani hibrid niže stabilnije, otporniji i prilagodljiv na različite uvjete proizvodnje, a posebno mu je naglasio dinamika otpadanja vlage iz rama. Ispitno se pokazalo, podnosi vrlo gusti sklop i daje odlične prinose suhog zrna. Hibrid OS 396 je je novi rani hibrid visoko stabilnije u nastojanju koji će sjedeće godine biti samo za demonstracijske pokuse.

Dzosa 404 je novi hibrid koji se na pokusima pokazao tako dobar da se odmah isporučio u sjemenarsku proizvodnju te će sjemeni biti dovoljno za sjeverna ikaće godine. Prema riječima dr. sc. Jambrovića, ovaj hibrid ima najveći potencijal raskosti od svih novih hibrida, stabilniji je otporniji na podgizanje, produžnog je zelenog stapa, klip je krupniji, a zrno naglasno otpulja vlagu u zraku. Kreatori ovog hibrida preporučuju za kombiniranje saobog zrna, ali i

DAN POLJA KUKURUZA, SOJE I SUNCOKRETA

Novi kultivarni

za berbu u klipu te siliranje cijele stabilnije i rama. Hibrid OS 430 je prošle godine ostvario značajne rezultate u poljnoj proizvodnji te je ove godine zasigurno značajniji površinama. Otkriva se povećanje njegovih kvaliteta te je osigurano dovoljno sjemeni i za sjeverna ikaće godine.

Hibrid OS 499 je predstavnik stare škole oplemenjivanja koji najbolje rezultate daje u sušnim uvjetima, dok je hibrid OS 515 hibrid koji ne možemo na vidjeti. Očekuje se visokom robusnom čvrstim stabilijom, krupnim klipovima i dugom zelenom bu-

jom lišća. Prošle je godine bio najpovoljniji u makropokusima, a svi koji su ga lani zasijali, posijali su ga i ovog proljeća, što dostojno govori o njegovim odličnim karakteristikama. Hibrid OS 5717 je novi kasni hibrid koji će se ikada godine vratiti u proizvodnju, a svoj je potencijal dokazao i u zemljama u okruženju.

Novi su hibridi pokazali izvrsne kvalitete u makropokusima te očekujemo kako će njima idućeg proljeća biti značajno povećanje površina, uključujući je dr.sc. Anton Jambrović i svim pojtoprivrednicima želimo us-

Dr.sc. Miroslav Krizanović predstavlja usjeva hibrida suncokreta

Pojtoprivredni su predstavili predstavnike usjeva predstavili usjeva hibrida kukuruza

OPRIVREDNOG INSTITUTA OSIJEK

odgovor na izazove tržišta

pljenu poljoprivredna proizvodnja.

Soja na ustaljenim površinama

Dr. sc. Aleksandra Sudarić prilikom obrađivanja okupljenim poljoprivrednicima naglasila je kako soja ne varira u svojim površinama poput kukuruza nego se ostala na 50 tisuća hektara. No treba napomenuti kako se površine pod njom u svijetu povećavaju. Ove godine je 37 posto poljoprivrednih površina u svijetu zasijano sjemenkama od čega značajan udjel čini upravo soja. Urodi soja su ove godine, zbog nepovoljnih vremenskih prilika, nešto niži od prosjeka i kreću se od 2 do 3 t/ha, ali naglasila dr. sc. Sudarić bi će proizvođači koji će ostvari i više ali i više prinose ostano u primarnoj agrotehnik, kultivaciji soje i posadnji ugoja. Ova je proizvodna godina karakteristična po sorti Iliricima. Soja je vladala u vrijeme sjeme što je predstavljalo problem za njene i učinkovitost herbicida. Nije je bilo ostalo i usporeno i na mnogim površinama

Dr. sc. Antun Jambrić predstavnik okupljenih uzajamnih proizvođača

Pokusi soje su u dobroj kondiciji

neujednašeno što je osim sukob bilo uvjetovano i nepravilnom pripremom tla za sjeme i dubine sjeve, poručuje dr. sc. Sudarić. Visoke temperature i nepravilan raspored padalina tijekom ljeta neutraliralo je propadanjem čine mase što se odrazilo i mase i na broj zrna u mahuni te kornuho i na prinos. Kod ranih grupa dosijevanja došlo i do pucaanja mahuna ali, naglasila je dr. sc. Sudarić samo kod introduciranih sorti dok se domaće sorte, jer su kreirane na ovom području, pokazale otpornost na tu pojavu i u nepovoljnim vremenskim uvjetima. Naime, primjenom neadekvatne agrotehničke sorte ne mogu izkazati sav svoj potencijal. Stručni u soji su ove godine također zbog vremenskih uvjeta bile problem. U srpnju su se javile grnje, a sjeme koje su se do sada samo povećano javljalo, ove su godine masovno napale usjev soje. Sjemenka oštećena lenu masu, ali i napada mahuna te sjeme gubi na kvaliteti i na klijavosti. Dr. sc. Aleksandra Sudarić istaknula je prilika da uporni ove proizvođači na ove tehnike koji će se sve više javljati upravo

zbog nestabilnih klimatskih promjena te je potrebna provedba privremenog zakita.

Prednost domaćim proizvodima

Kad je riječ o sortama, prednost poljkom izbora treba dati domaćim sortama koje su prilagođene ovim uvjetima ugoja. Poljoprivredni institut raspolaže sa sortama vrlo rane, rane i srednje kasne grupe zribe. Kod vrlo ranih su već postane korova i čerje koje svojim velikim nadmaloje ostaje u trogodišnjem makropoklozima, ina i sorta zribe koja je primarna prole godine, a karakterizira je veliki broj mahuna sa četiri zrna. Od ranih sorti, grupe 0, uz kama, amira i saljana, treba istaknuti sorta vita koja je prošle godine prihvatila i u suvojnoj Madarskoj te se na suvojnoj listi našla pod njegovim imenom. Ove su sorte prilagodljive različitim uvjetima ugoja i stabilnih visokih prinosa. Kod srednje rane grupe zribe, od 0-1, poznate su sorte MA, psobarka 93, tta, koje se odlikuju visokim prinomima dok sorta

zove ulazi u proizvodnju a također je odlikuju visoki prinom i adaptabilnost. Vrijednost pojedine sorte potvrdjuje tržište, a novi izazovi traže kombinirani oplemenjenački rad pa su tako u pripremi i druge nove sorte: sante, grupe zribe 0, čiji primak prinosa na poklozima kroz tri godine iznosi 4,15 t/ha, te masa koja na poklozima bilježi prosjeak prinosa od 4,2 t/ha. Dr. sc. Aleksandra Sudarić je na kraju istaknula kako je trenutno u postupku pri izumaganju 6 sorti soje i zaključila da je kvaliteta sorta njihove doprinos poljoprivrednoj proizvodnji, a visoki potencijale i nosivost trebaju ostvariti poljoprivrednici primjenom pravilne agrotehnike.

Suncokret u jakoj konkurenciji

Dr. sc. Miroslav Križanić je okupljenima govorio o novim izazovima koji se nalaze pred oplemenjivačima suncokreta. Nove tendencije su stvaranje hibrida su što dužom lisonom masom kako bi biljke bile otpornije na stonane uvjete, traži se tolerancija prema bolestima i visoka kvaliteta sjaja. Za karakteristike i masa per sova hibrida koji su u procesu pripremanja. Dr. sc. Križanić naglasio je kako je unatoč lošim uvjetima ugoja - stali u vrijeme sjeve te neujednačenom nicanju i neučinkovitim herbicidima, suncokret ipak daje iznadprosječne uroke te dokazuje kako dobro postomi saho i toplu vrijeme. Soja je prezentacija Križanić zaključio kako suke godine imaju više od 30.000 novih sjemenkih kombinacija te kako nastoje u ovoj jako konkurenciji i osvojitih hibrida stvoriti domaći koji će osigurati dostojanji jaki image Poljoprivrednog instituta. Nakon iscrpnih prezentacija okupljeni poljoprivrednici i stručnjaci uputili su se na obilazak polja gdje su se mogli, na djelo, uvjeriti u ove prezentacije. Druženje je kasnije, uz razmjenu iskustva, tradicionalno nastavljeno uz ručak.

R. ŠARIĆ/Fotografije: D. Đurić